

על פי התורה אשר יורור

Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומק א דיני

צדקה ומעשר חלק ב
שבוע ג

TZEDAKAH & MA'ASER II: WEEK 3

THIS VOLUME HAS BEEN DEDICATED BY THE YORUCHA CHABURA AT

COLLEL
זכרון
שניאור
SHNEUR
על שם הרה"ג יוסף חסיד שיניאור קפלר זצ"ל
Monsey, New York

IN HONOR OF THEIR
ROSH CHABURA
הרב מיכאל
אליעס שליט"א

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומק א דיני

Prepared by Rav Baruch Fried, Rav Eliezer Cohen and Rav Yosef Greenwald

Rav Dovid Grossman
Rosh Bais HaVaad

Rabbi Yaakov Tescher
Director of Torah Projects

Reb EC Birnbaum
Chief Marketing Officer

Rav Baruch Fried
Dayan and Yorucha Project Editor

Rav Ariel Ovadia
Yorucha Content Editor

Rabbi Chaim Belsky
Head of Yorucha Development

A project of **BAIS HAVAAD**
HALACHA CENTER

1.888.485.VAAD(8223) | ☎ 732.232.1412

WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA

YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

105 RIVER AVENUE, SUITE #301, LAKWOOD, NJ 08701

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanu

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

שבוע ה – על איזה הכנסות חייבים במעשר

8	חייב מעשר כספים
13	אין לו פרנסת עצמו
16	מה נקרא רוח שמתחייב במעשר
17	נתינת מעשר קודם קודם שהרוויח
23	מעשר מהטבות וחפצים

שבוע ו - הוצאות המותרות ממעות מעשר

30	מעשר לעניים או לשאר מצוות
35	הוצאת בני ביתו ממעשר
39	שכר לימוד ממעות מעשר
47	הלווה לעני ואין לו מה לשלם

שבוע ז – קדימות בנינת צדקה ומעשר

54	פדיון שבויים וצרci פקוח נפש
60	קדימה לקרים
70	קדימות בין שאר סוגי צדקה
73	הפרשת מעשר להלכה

שבוע ח – דין נוספים הצדקה ומעשר

84	נדרי צדקה - בל תאחר צדקה
87	נדר לצדקה באסמכתה או במחשבה
95	לשנות הצדקה לצדקה
100	דין מותר הצדקה
102	אחריות במעות הצדקה שנאבדו

FOUNDERS & BUILDERS

In memory of

HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"ל
לע"נ הרוב יוסף ישראל ב"י משה גROSSמן זצ"ל

לע"ג ישראלי ליב בן מרדכי ז"ל,
ברכה לאה בת ארי ה ליב ע"ה

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בן ציון הלוי ז"ל • מיניקא בת משה שמואל
ע"ה • ר' דוד בן ברוך בענדייט ז"ל • אללא בת משה דוד
ע"ה • ר' גינה בן יצחק ז"ל • רורם בת חיים ע"ה

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z"ל**
ר' צבי יעקב בן פסח יהודה ז"ל

By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

MAAREH MEKOMOS DEDICATIONS

**DINA DMALCHUSA &
MINHAG BMAMMON**

[Dedication available](#)

**MISHPITEI HAMAMMON &
HILCHOS GEZEL**

[Dedication available](#)

**GEZEL AKUM &
GENEIVAS DA'AS**

[Dedication available](#)

HALACHOS OF EMPLOYMENT

לע"ג ר' שלמה בן ר' אביגדור משה ז"ל | האשה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אליהו ז"ל | האשה רבקה בת ר' בבניאל חסימ ע"ה

Dedicated by Mr. & Mrs. Avigdor Fried

CORPORATE CHAMETZ

[Dedication available](#)

Distribution sponsored by Reb Shimshon Bienstock & Family

in honor of the Yorucha Chabura at the Kollel Los Angeles and its Rosh Chabura - Rabbi Zalman Frager

HALACHIC DEALS & DOCUMENTS

[Dedication available](#)

BUSINESS & EMPLOYMENT ON CHOL HAMOED

[Dedication available](#)

PARTNERSHIPS & CORPORATIONS

[Dedication available](#)

Distribution sponsored by Mr. & Mrs. Meir Futersak

לחות ורפואה שלמה לכל חולין ישראל

INFRINGEMENT & COMPETITION

*Dedicated in memory of
Rav Yehuda Kelemer זצ"ג*

Young Israel W. Hempstead
Led by R' David Felt,
R' Aaron Gershonowitz

Eitz Chayim Dogwood Park
Led by Rabbi Dov Greer

COMMITMENTS & KINYANIM

[Dedicated](#)

לזכר ולע"ג ר' אברהם דוב בר"ץ יצחק מנחם הכהן והענגרוא ז"ל
נפטר י"ב סיון תשמ"ז ת.נ.צ.ב.ה. הוציא ע"מ משפטו

ONAAH & MEKACH TAOS

Sponsored by

Frankel Rubin Klein, Attorneys at Law
Mayer S. Klein, Managing Partner
Solving serious business problems, בע"ה

TZEDAKAH & MA'ASER

*Dedicated by the Yorucha Chabura at
Khal Zichron Moshe Dov - Far Rockaway, NY*
in honor of their Mara D'asra and Rosh Chabura

Rav Aaron Eleizer Stein Shlit"א
בזכות ר' שמואל ברוך הייס ונספחתו עמו"ש

WEEKLY DEDICATIONS & SAREI ELEF

Mr. & Mrs. Michael Abramson

Mr. & Mrs. David Yitzchaki - W. Hempstead, NY

Reb Shimmy Bertram & Family

Mr. & Mrs. Meir Futersak

Reb Ephram Ostreicher & Family

Reb Dovid Bloom & Family

Mr. & Mrs. Saadia Zakarin - Monsey, NY

Mr. & Mrs. Yaakov Klein - St. Louis, MO

לחות זיווג הגון בקרוב
אסתר שיינדל בת שולמית | ברכה אסתר בת דינה

Sponsor a day, a week, or a month of Yorucha... and help thousands nation-wide gain a working knowledge of Business Halacha!
CONTACT THE BAIS HAVAAD OFFICE: (CONTACT INFO ON BACK COVER) OR GO TO WWW.BAISHAVAAD.ORG/DONATE

TZEDAKAH & MA'ASER

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in this series of shiurim

THE MITZVAH OF MA'ASER

Although the level of obligation to give ma'aser varies greatly amongst the Poskim, all agree that it has been a universally accepted practice for time immemorial. In this topic we will explore the source of this practice, and the different opinions as to how best to fulfill it.

INCOME AND EXPENSES

To begin, we must define what income is subject to ma'aser. While in many ways ma'aser is comparable to the ma'aser of produce, there is a critical difference. By produce, tithing is done based on what grows, regardless of the expenses incurred in raising the crops. By ma'aser of income, the Poskim all agree that expenses are deducted from the total before assessing the amount of income. Clearly, various taxes on businesses, mortgage payments, inflation, and the like all need to be dealt with in our discussion of income assessment.

CHOOSING BENEFICIARIES

Next, we consider what ma'aser funds should be used for. Who are the intended recipients, and what is the order of primacy within all the many noble causes that come our way? Perhaps more pressing are the personal needs – can ma'aser be used for tuition or childcare? Can it be used for school dinners, for building funds, for Yom tov gifts to Rabbeim and Moros? Also, we look at what benefits the donor is allowed to receive from his ma'aser distribution, such as buying aliyos or other honors.

ORDERS OF PRECEDENCE

In the third segment we look closer at the orders of precedence when giving tzedaka. Relatives vs neighbors, children vs parents, food vs clothing, local poor vs the poor of Eretz Yisrael. We consider whether all your funds should be given to relatives in need, or if the disbursements should be stretched further. Finally, we look at the Chofetz Chaim's detailed instructions with regard to the best practices of ma'aser.

SOME FINAL POINTS

In the last segment we close out the laws of tzedaka with several important considerations. How quickly must a pledge be fulfilled; if one made a mental pledge but did not express it; and whether one can change his pledge and redirect the money to a different cause. We also take a quick look at the responsibility of the trustees toward money that is lost or stolen, as well as what should be done with any surplus funds.

In addition to the technical differences, Tzedaka and Ma'aser are fundamentally different. Tzedaka is reactive in nature – when you see a person in need, don't ignore his plight. Give as much as you can, according to your ability and the extent of his needs. Ma'aser on the other hand is proactive – Hashem has given you bounty? Share it with others. Show gratitude to Him by taking ten percent, or even twenty if you are able, and giving it away in His service.

BUSINESS HALACHA daily

BAIS HAYAAD HALACHA CENTER

QUESTIONS ON Tzedakah & Ma'aser II

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

Does one need to give ma'aser on appreciated stocks even if he never sold them? How about dividends that are auto reinvested in the same stock? What if one is paying capital gains tax in the interim?

2

Can one prepay ma'aser? For example, if one has a very large one-time income and wants to give a large amount to charity, however he would like to make a *תנאי* to reduce his future commitment (from his normal, smaller income). Is that ok to do?

4

I know that I would like support my kids in kollel in the future; may I create an account from the time my child is young and put away money to save for when they get married, in order to support them monthly?

3

A friend of mine needs an interest-free business loan in order to stay afloat and I cannot afford to give it to him without interest. May I give him the money and instead take the interest out of my own ma'aser?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages 732.232.1412

שבוע ג' קדימות בנתינת צדקה ומעשר

תוכן העניינים

54	• פדיון שבויים וצרכי פקוח נפש.....
60	• קדימה לקרים.....
70	• קדימות בין שאר סוגי צדקה.....
73	• הפרשת מעשר להלכה.....

For halacha shiur on Tzedakah & Ma'aser II: Week 3, see pages 80-81

פרק יח

צדקות שונות

פדיון שבויים; הכנסת אודחוים; קמיהה דפסחא; מחייבת השקל ומתרנית לאביזנים

בית הסוחר בימינו

א. גנב היושב בבית הסוחר בגלל מעשיו אינו בכלל מצות פדיון שבויים^א. אך מותר לאסוף כסף בשבייל אשתו ובני ביתו.^ב

ליתר עיון

חומר לפדיון שבויים

ב. כאשר מזדמן לאדם פדיון שבויים יכול לתת יותר מחומש מנכסיו למצוה זו.^ג (וראה להלן סעיף יג מה נכלל בפדיון שבויים), ואין לך מצוה גדולה כפדיון שבויים^ד. ראה לעיל בפרק ח ס"א שהבאנו מעלה וחיבור פדיון שבויים.

עדיפות בפדיון שבויים

ג. היו אביו אמו רבו והוא בשבי, אם יש שם סכנת נפשות הוא קודם לכולם^ה, אך אם אין סכנת נפשות פורדה לפי סדר זה, אמו^ו, הוא עצמו, אביו החכם, רבו!^ז

א דעת הגרש"ז אויערבאך הו"ד בועלחו לאibble ח"ב עמי קיג. שפדיון שבויים נאמר כאשר גויים תופסים יהודי בלי סיבה מוצדקת ומכנכים אותו בבית הסוחר אך במקום שבאמת גנב ולכן נאסר טוב שישב קצר בכלא וילמד שאסור לגנוב. וכ"כ בשיעורי שבת הלוי (כתבי מהדו"ק סי' רבב) שככלא מושבים מי שמוקץ לציבור ואין עושים לו רע רק שמרוחק מהציבור ואין בזה מצווה לפדוותו אף מכין הגויים, עכ"ד. אך דעת הגרא"מ פינשטיין וצ"ל (הבאנו דבריו בתשובותיו בסוף הספר אות ב) שהוא בכלל פדיון שבויים.

ב הגרש"ז אויערבאך שם.

ג אהבת חסד ח"ב פ"כ ס"ב וככ"ל בפ"א ס"ב.

ד שו"ע סי' רבב ס"א.

ה ש"ר סי' רבב ס"ק י, דחיריך קודמין.

ו שו"ע שם ס"ט וש"ר שם. ובש"ר שם, מבואר שמאחר ואיقا זילוחא טפי באמו שתהיה בשבי פודים אותה תחיללה. ובש"ר סק"י מבואר דקדמתה לו זדלמא עבדי בה איסורה.

ז שו"ע שם וש"ר סק"ח ומביראר בחכ"א כלל קמוד ס"א שהוים אין דין רבו המובהק.

באורה צדקה פיננדLER, יצחקאל בן ישראלי פסח עמוד מס 290 הדפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Further Iyun: one who is rightfully imprisoned for his actions, is not in the category of pidyon shevuyim. Funds to support their family is considered Tzedaka. Obviously, this would need to be assessed on a case-by-case basis by qualified individuals and Rabbonim.

יתר עיון: באורה צדקה פרק יח אותן א' בזמנ ההו היישב בבית הסוחר בשבייל מעשיין, לכאו' אינו בכלל פדיון שבויים בעצמו, וכמוון דבכל ציר ציר שאלת חכם היודיע את טיב העניין.

ימשלו: ס ז כיריהה בך אביו מאהר אחיך באחר שעריך בארץ אשריהה אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבך ולא תקפץ אתידך מאחיך האביו: ח קרי פרתת הפתחה אתידך לו והעבל תעיבתנו כי מהמר אשר יחסר לו: ט השמר לך פוזיהה דבר עם לבך

ספרי

לה (בסלע) [סלע] ומלה (בשקל) [שקל] מחו על הפתחים אין אתה זוק (לכל דבר) [לו]: (אשר יתן ה' אלהיך בכל מקום): **[בארכך].** ישבו א"י קודמים לישבי ח"ל: אשר ה' אלהיך נתן לך. מכל בעין שני' (שופטים א') ויאמר אדני בוק שבעים מלכים וגנו לך נאמר וכן לא ימושלו:

קלג (ז) בך. ולא באחרים. אביו תאב [תאב] קודם: אחיך. זה אחיך (מאביך) [מאמרק] כשהוא אומר מאחר אחיך מלמד שאביך קודם לאחיך מאמך. באחד שעיריך, ישבו עירך קודמים לישבי עיר אחרת - (בארכך). ישבו הארץ קודמים לישבי ח"ל) כשהוא אומר - באחד שעיריך היה יושב במק"א (אי) אתה מצווה לפנסו, היה

When disbursing Tzedakah, one must give first precedence to their relatives, followed by more distant relatives. Afterward come the local poor, then the poor from Eretz Yisrael, and lastly the poor from other places.

קידמה לקרוביים

ספרדי דברים פרק ט אות קלג

הנתן צדקה יש לו להקדים הקרובי יותה, דהיינו בני ביתו, קרובי מצד אביו, קרובי מצד אמו, עני עיר, עני ארץ ישראל, עני שאר מקומות.

והוא גם בן קרובו, והענין אינו קרובו והוא מעיר אחרת, גם בן העני הוא קודם. ואם שניהם עניים, ולאחר מהם צריכה הנפעות למזון ואחד לכסות, ילזה למי שהוא צריך למזון, דהוא דוחיק יותר. [מיורה דעה סימן רנ"א סעיף ז' לענין צדקה, וההוא הדין לעניןנו].

1234567 נ"נ

ב. ואם אחד משלני העניים הוא קרובו או מעירו, (ד) הוא קודם, דכתיב (שםות כ"ב כ"ד): "את העני עמק", וכי שהו קרובו או מעירו הוא נקרא "עמק", ומazonה לתקדיםו. וענין בירור דעה סימן רנ"א סעיף ג' בהג"ה, דשכני עדריפה מבני עיר, ומazonה להתקדיםם. וענין עירו נקרא (ה)

נתיב החסד

על פי כן הקודימו התורה להענין גם באופן זה, דברופן וזה הלא מיيري הכתוב דאם כסף תלוה כמו שכתחתי, ואף על פי כן כתוב הכתוב את העני להורות דהוא קודם וכראיתה בגמרה.

(ד) הוא וכו'. גمرا שם. ונראה לי אפילו קרובו צריך המנות רק לכסות, ושאינו קרובו צריך למזון, אפילו הכל קרובו עדיף, כל שאין בו חשש סכנות נשאות. וראיה מה שפסק בחירושי רע"א (וורה סימן רנ"א סעיף ג') דהקרוב קודם, אפילו לתלמיד חכם, ובתלמיד חכם הלא כסותו קודם למזון עם הארץ, אם כן, כל שכן בקרוב. אך מחשובת חותם סופר יורה דעה סימן לר"ץ נראה לאכורה בהפכו, ובכלל כרחך דהוא פליג על חידושי רע"א, וציריך עיון. (ה) כל ששחה וכו'. מהא דאיתא בירור דעה בסימן רנ"ז סעיף ה', וענין שם בכית يوسف בשם הירושלמי דהוא הדין לענין עני המקובל צדקה, שהיא נקרא קבוע בעיר זו, צריך י"ב חדש, ומילא דהוא הדין לענין הלואה שגילתה התורה דענין העיר קורמן, ואף דרמ"א הגיה שם דיש אומרים ל' יומ, הלא המקור הוא מן הסמ"ק שכח, ועתה מרוב הгалות נהגו העם ל' יומ. ונראה לי, דזה אין שיק כי אם

לדעת הרמב"ם (פה מחלוקת מלאה ולזה ה"א) הוא ודוקא בריבית, אבל بلا ריבית בודאי לכוא מצוה כלל וכמעט אסור עשה, עיין שם בספר המצוות (עשין קצ"ח), ואם כן מי אמר "קודם" לפני הsslaka דעתך דגמרה שם בכבא מציעא דאיירי הברייתא אלא ריבית. ואם כן על כרחך האי לישנא דקדום, לאו ודוקא ונקטיה אגב אידן]. אך לשנא דהרמב"ם שכינויו לה בשם מצוה, ולא כתבו מצות עשה, קשה. ומצחתי פשר דבר לעניות דעתך בהזח שיש חילוק בדבר, והוא אם העשיר דחוק למצוות אלו של הלואה, כי לפעמים באיזה מקרה דחוק להענין על סך קטן, וזה יש על זה גם כן מצות עשה גמורה, כמו אם מלאה להענין. ועל זה כתבה התורה: אם כסף תלוה את עמי את העני - להורות דבין לעמי בין לעני יש חיזוב DAORIYAT להלוות לו, כיוון שהוא גם כן דחוק עתה למצוות. אבל אם אין באופן זה, הוא רק מצוה בעלמא מפני מודה הטובה של חסד. ומצחתי טעד לדברי בדורבי החינוך (מצוה תע"ט) העתקתו לעיל בסוף הפתיחה (נתיב החסד אות ט'), עיין שם, שכתב בהדריא לסברתו שם דלהעшир בעית דחקו יש מצות עשה גמורה להלוות, וכך.

אהבת חסד כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 83 הודפס ע"י תכנית אוצר החכמה

If the needs of more distant relatives are greater than those of the closer relatives, e.g. the distant ones need food [not pikuach nefesh] and the closer ones need clothing, the achronim dispute who takes precedence.

אהבת חסד, ח"א פ"ו נתיב החסד סק"ד
נחלקו האחרונים אם יש להקדים צרכי קרוביו במקום שניים נחוצים לצרכי הרוחקים, כגון שקרובי צריכים לכסות והרוחקים למזון [וליכא פיקו". נ]. אמן ע' ש"ת חת"ס י"ד סימן רלא
שכתב בהדריא בדברי רע"ק א' שהקרוב קודם בכל אופן, ע"ש, וצ"ע.

ערוך השולחן

הילכות צדקה סימן רנ"א

(למי נתנוין הצדקה ומיו קודם לחבירו ובו כי א-סע".)

ליקים מצות צדקה שלישיות שקי"ל בשנה מחויב כל אדם אף עני המתפרנס מז הצדקה האטמן בעיקרי הדברים קי"ל טובא דאם נאמר דברים כפושטן דלאו קודטין לאו ואלו לאו רהכונה שא"צ ליתן כלל למדינה אחר זה ולפ"ז הא דבר ידו שלבכל עשר יש הרבה קרוביים עניים וכי"ש לבעה"ב שהצדקה שלו מועטה ואיך לפ"ז אותן העניים שאין להם קרוביים עשירים ימתו ברעב ואיך אפשר יותר בן, וכן נלעיד דברור הדברים בכך הם דברורי או בע"ב או עשר הנוחן צדקה מחויב ליתן תלך לעניים הרוחקים אלא דלקרוביו יתן יותר משלשינו קרביוו וכן כולם כמדרagna זו ונום בזה שכחובו פרנסתו קורתם אם נאמר כפושטו איך רובן שי בעלי בהם פטורין מן הצדקה גנומי לבד שלישית שקי"ל בשנה וירודע דרוב ישראל הלואי שיטפק להם פרנסתם להזאתם ולפ"ז יטورو כו"ם מן הצדקה זולת עשרים גנולים ובמkommenות שאין עשרים ינווע עני עירך כלומר קרבין וענוי עירן ענייך קודטין העניים ברעב ואיך אפשר לומר בן ונם המתנהג אינו בן.

ה וכן נלעיד ברור דזה שכח הגאון פרנסתו קורתם היינו באיש שאינו מרויין רק לחם צר ומים לzech ולכן מביא ראייה מהזרפתית שבשם היה תליוי חי נש מש טהיה רעב בעולם כבבואר מלכים שם ואם נותר לו לחם ומים אביו ואמו קורמין ואחיך בנוי וכוי אבל האיש שמרוחה פרנסתו כבעל בית החוב שאוכל כראוי לחם ובשר וחבשין ולובש וכמכתה אי"ע כראוי ווראי דחיב בצדקה מעשר או חותם פרנסתו ותולק גנול מהצדקה יתן לckerוביו וענוי עירו ומעט מהויב יתן גם לרוחקים וענוי עיר אחרית דאל"כ עיר של עניים ינווע ברעב ח"ז אלא ווראי כמש ותרע לך שכן הוא דאל"כ איזה נזכר פרנסתו שהיה קורתם וכל אחד יאמר אני נזכר לפרשטי כל מה שאינו מרוי شهرיו אין נבול להזאתה בירודע אלא ווראי כת"ש דלא קאי רק על ט"י שיש לו רק לחם מצומצם להחיות נפשו ונפש אשתו ובינוי ובנותיו הקטנים.

ו וראיה לזה לדכאותה מה הוסיף התוර וכן בגין הרמ"א בדבורי הגאון בחשבון המדרגות שווה קודם לזה ונלה נבר נtabar can ולדברינו איש דמקודם בחבו הריניים שבפספורי ובגמ' בסדר מדרגות הצדקה והיינו בעשרים או בע"ב אטורים קרוב קודם הרבה הצדקה יקרים בהצדקה הקרוב קרוב קודם כלומר דמחוויב ליתן לכולם רק לckerוביים נתנים חלק יותר גנול ורבך וזה ציריך אומד הדעת וא"א בדור בפרטיות כטבון.

ואחיך

א כתיב בפ' ראה כי יהוה כך אביו מאחר אחיך באחר שעירך וגוי ולא תקופין את ירך מאחר האביו ותנייא בספרי אחיך זה אה מאבו מאחר אחיך זה אה מאם מלמד שאחיך מאבו קודם לאחיך טאמו באחר שעירך מלמד שאנשי עירך קודטין לאנשי עיר אחרת בארץ תל אשר ד' קודטין לעני חניל וושבי חול' מגן ח' הספרי ותנא דבוי אלקו'נו (פ"י) הלא פרום לרעב לחטך וגוי ומשרך לא חתעלם הא כיצד אלא אם יש לאדם מוננות בתוך ביתו וטבקש לעשות מהן צדקה כדי שיפרנס אחרים משלם כיוצר יעשה בתחום יפרנס את אחיכו ואמו ואמ הותיר יפרנס את בני משפחתו ואם הותיר יפרנס את בני שכונתו את בני משפחתו ואם הותיר יפרנס את בני שכונתו יפרנס שاري בגין וכי עכ"ל וכחיג אמרין בפה דביס ענייך כלומר קרבין וענוי עירן ענייך קודטין עני עירך וענוי עיר אחרת עני עירך קודטין.

ב וויל הרמב"ם בפי והותיר והשל"ע סע"ג הנוחן לבניו ובנותיו הגנולים שאינו חייב במוננותיהם כדי ללמד את הבנים תורה ולהנήג את הבנות בדרך ישרה וכן הנוחן מתנות לאביו והם צרכיהם לרים היין בכלל צדקה ולא עוד אלא שצידך להקורימו לאחרים ואפי' אינו בנו ולא אביו אלא קרבבו צריך להקדימו לכל אדם ואחיך מאבו קודם לאחיכו מאמו וענוי ביתו קודטין לענוי עירו וענוי עירו קודטין לענוי עיר אחרית עכ"ל וענוי עירו מקרי אהם הוריהם בעיר והבאים מעיר אחרת לבאן וויש חולקים בזה והותיר הכריע כדעה ראשונה.

ג כתוב התוור בשם רב סעדיה גאון ח' חייב לאחרת לבאן פרנסתו לכל אדם ואינו חייב לחת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו שנאמר וח' אחיך עך חייך קודטין לחוי אחיך וכן אמרה הזרפת לאלהו ועשתי לי לבני תחילה ואחיך לבני וכי ואחר שיפרנס נפשו יקרים פרנסת אביו ואמו לפרשנט בנווי ואחיך פרנסת בגין וכי עכ"ל ורבינו הרמ"א העתיק זה וויל פרנסת עצמו וכי אביו ואמו אם הם עניים והן קודטין לפרשנט בגין ואחיך בגין והם קודטין לאחיכו והם קודטם לשאר קרוביים והקרוביים קודטם לשכניו ושכניו לאנשי עירו ואנשי עירו לעיר אחרית וה"ה אם היו שבויים וצידך לפודתן עכ"ל.

ד והנה כבר בארנו בס"י רטיח סע"ג נ' דזה שכחובו שאינו חייב ליתן צדקה עיר שיהיה לו פרנסתו וזה בצדקה תמידיות מעשר או חותם אבל

ערוך השולחן - ה (ו"ד ב) אפשטיין, יהיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס' 244 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Aruch Hashulchan qualifies that the rules of precedence are only in terms of the relative amount of support, but they are not absolute in the sense that one should totally provide for the primary recipients before moving on to the next tier. Even regarding one's own expenses, after one's basic needs are met, other more extravagant expenses should not take precedence to giving to others.

ערוך השולחן י"ד סימן רנא סעיף ד'
 כל דין הקידימות הנ"ל הם רק לבוי סך נתינתו, שהותיר קרוב מקלט יהוה, אבל אינה קידימה מוחלטת שיתן הכל להקרוב יהוה וה' לגבי פרנסת עצמה: כל שיש לו הרוחה בעל הבית חייב ליתן מעשר או חותם לצדקה לאחרים ולא אמרין שככל הווצאתו קודמן לחיב צדקה.

להפריש ממונו מבלי תה לשום עני אחר הן קרוב הן רחוק עד שיתפרקנו אבותינו בכבוד בריווח, ולא יכשל במה שאחזר ל[עירובין ס"ג ע"א ע"ש] כל הנוטן מתנותיו לעני אחד מביא רעב לעולם, כבש"ע י"ד סימן דנ"ז טע"ט:

לע"ד לא מביא דייסורה לכוא אלא חיובא נמי איכא, ואינו רשאי להח על משרו לשום עני טרם שייה לאבותיו מסת די פרנסתם. וראה מה"ש תוס' פ"קDKידושן ל"ב ע"א ד"ה אוור ליה וכרי' בשם שאלות פ' יתרו, וכ"כ הרואה"ש [שם ס"י נ'] דהא דק"יל כבוד משל אב היינו דעת ליה לאב אבל כי לית לי' וויחאה לבן צרכן הבן לתת לאב, צדקה, וכופים על זה כדרכ שкопין על הצדקה, כבפ' נערה שונתפתה [מ"ט ע"ב] שкопין לוון בניו, וקשה כל הארכות הזה למא, ומה צורך לראייה, פשיטה שкопין על הצדקה כפי השג יד וליתן הצדקה ומעשר, וממילא כל הקרוב קודםCDCתיב [שםות כ"ב כ"ד] את העני עמן, ומוי קרוב יותר מאבי, אע"כ לומר אע"ג דבשאי עניים קרובים מצוה לחלק אבל באבו צרך ליתן לו את הכל. והטעם נרא פשטוט, דהאיכא למ"ד נמי משל בן, ונהי שלא קי"ל כוותיה אלא משל אב, מ"מ פשות דלאו דוקא משל אב אלא שאלה בו חסרון כייס לבן, וכיון דהאי מועות הצדקה אין בו חסרון כייס לבן כל והוא ממון שאין לו טובים ורך טובת הנאה להבן, וממילא מהווים לתתו לאב ממשום מצות. כיוב. וכן משמע מלשון רמ"א בש"ע [שם ס"י ר"מ טע"ה ע"ש], ומילשונו ממשמע שכלה מה שהחיב ליתן לצדקה צרך לתתו לאביו. וא"ש השתה דמייתי ליה ירושלמי מקרא דכיבור, וקשה כיוון דאיינו אלא להניל' ניחא שיהיה Mai Shiyitha ذקרה דכיבור הכא, ולהניל' ניחא שיהיה צרך ליתן לו כל מתנותיו:

ומה שהקשה בע"מ [שם אות א'] דמלשון שאין הבן צריך להחויר על הפתחים, לא משמע כן, דהרי אפי' אי איינו צריך להחויר על הפתחים נמי איינו מחויב לתת הצדקה כל כך. לא ידעת מ"ל הא, דודאי משמע מדין תורה כל שיש לו פרנסת יומו צריך ליתן המותר לעני, רק חייב קודמים, אבל כל שיש לו די פרנסת יומו יתן שאר מונו לעני

ב) ע"ע שוי"ת חו"מ ס"י קע"ז ד"ה ועיין.

חתם סופר <שו"ת. מהדורות חדשות> - ב י"ד א ב סופר, משה בן שמואל עמוד מס' 496הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Further Iyun: In the event one needs to use ma'aser funds to support their parents, the obligation of kibud av v'aim requires giving them as much Tzedaka money that one has until they are fully supported, even if it means giving them all of his Tzedaka funds.

mbra [כתובות ב' ג"ב] אם הוא אונס דשכיה ולא התנה אמרין כבר וקיביל אף פסק' מברא יקיים דברו אשר דבר, אבל משומ שאין לו מודר אנן סחרדי דעתה דפסקה מברא לא התנה, דעתה אנן סחרדי לאפשר שיהיה מרווחה בזה שלא לבטל דבריו ע"י פסיקת מברא, ואע"ג דעתך צוחה מ"מ ה"ל דברים שבלב כוין שלא התנה [א]ונס דשכיה, אבל הכא ע"ג [דר]ענויות שכח לא בעי להנתנות שם עני לא ניתן לה נדע, דכ"ע ידעו אכן אדם לן בחוץ ומשיא בתו, ואין זה דברים שבלב וככלו התנה דמי'. נחזר לmaharshad'ם שכ' עצקת והרשות האם באופן הנ"ל י"ל אנן סחרדי אילו הין יודעים לא נשבע שהרי קמן שאפי' שכגדו מוחלים לו, וא"צ היתר, וככלו האי ואולי אם יסכיםו עמו כי בעלי הורה ע"ש. ובספר באර היטב קטן א' סי' רל"ב נתן מכשול בהעתקתו ע"ש. והשתא אם יארע הכא דבר כעין זה אפשר שגמ' היא תפטר משבעתה. וטוב שיעמדו באמונותם, ע"י [עיין] מעשה חולדה ובור מס' תענית [ח'] ע"א:

אך אם ירצו וימחו זל"ז שיתרו שבועתן ע"י ג', אין אנו צריכים לחוש שמא אחד מהם אונס, כיון שהוא אומר שרווחה בהיתר נדר חבירו שוב דברים שבלב אינו דברים. ודוקא אם אנו כופין עד שיאמר רוצה אני, שדבריו שבלב ואונס מבוואר לפניינו או צריכים אנו לתי' ש"ס [ב"ב מ"ח ע"א] ניחא ליה דלהו כפרה או מצוה לשמווע דברי חכמים, כמו שהסביר הרמב"ם ספ"ב מגירושין, אבל כל שאין אנו כופין זהה בא ואומר רוצה יהיה מאיזה טעם שיהיה אין אנו אחראים לדברים שבלב. וזהו הדורך הייתר מהוור מן הכל:

והנהלע"ד כתבתי, וחתמתי שמי בכל חוותי ברכות א"ג:

תשובה רבט

לitere עיון

נשאל נשאלתי מההוא מרנן דדוחיקא שעטה טובא לאבותינו, והמה מכובדים בני טובי ואינם יכולים להחפרנס מקופה של הצדקה, והבן אין ידו משותת לחתם כל צרכם כי טיפולו וצרכיו ביתו מרובים, מהו שיוכל ליתן להם מעשרו שריגיל

א) הקדמן לרב יהודה טיקטן.

א) ויה' ורא"ש שם.

יתר עיון: שוי"ת חתום סופר י"ד סימן רכט כתוב להודש שם אביו צריך פרנסת, חייב מדין כבוד אב ליתן לו כל מעשרו עד שייל' לאבוי די מחסורנו.

הננה מה שיש ב' אחין שרצוים לעשות דבר טוב כאשר بعد שנה ושתים יש אחים העציר שלומד בישיבה אשה ויצטרך להזאה מרובה לפרשנותו והם רוצים שיבש גם אחר הנישואין למד תורה שלמן רוצים לפרשנו ממן הצדקה שלם אבל מאחר שיצטרכו זהה סך רב שהוחישן שאלו שלא יטיף כסף הצדקה שלם של שנים הם רוצים גם עתה שעדרין אין צורך לאחיהם. להפריש הצדקה שלם לצורך זה כדי שיתהסס סך הגון שיטיף לאחיהם למד איזה שנים אחר הנישואין. ורוצה לידע דעתך אם מותרין לעשות זה. וכוננות השאלה היא שאר שאר קודם לאחרים כמפורט בס' רנו"א סע' ג' אויל' הו רק כשהצורך לאחיו הוא ג' עתה כמו הצורך של ענים האחרים אבל בכאן צורך של אחיהם הוא אחר זמן וצורך الآחרים הוא עתה אויל' הצורך של עתה עדיף מדיניות האח כשהוא לאחר זמן.

והנה כewish עני שצורך היום לאכילה באופן שאינו פcko נפש וקרוב שלא חסר לו להיום כלום אבל צריך הוא למחור והוא גם הימם בדין עני שרשי ליטול צדקה שאין לו מאתים זה, אף שאין הדין מפורש ממש שצורך ליתן להקרוב. שלא מצינו שצורך לדקדק בדיוני הקידימות של הקרובים לומר שהוא רק כשהוא שווין בחזרה בין להזאה בין להנחיות אלא סתם משמעוadam אף שצורך ואחר קודם צריך לתקדים ליתן לקורבו אף שצורך ואחר קודם לזמן וליותר דבר נחוץ כיוון שעכ"פ הgentinaה להרויינו הוא מצואה אחת מצאות צדקה. ואף בעוניים שווין שניהם קרובים או שניהם רוחקים נמי משמע שיכל ליתן למי שירצחה.

ומה שבסע' ט' משמע לעניין קידימות דכתן ולוי ולוי לישראל שהוא רק כשוכרם שווה לפרש או שהוא לבסתות דלכן לא אמר סתם הי' לפניו עניין הרבה ואין בכיסו לפרשנו או לבסתות כולם משמע מושם adam אחד לפרשן ואחד לבסתות אותו שלפרשן קודם אף אם הוא ישראל מלכון לבסתות. וגם הוא רק בחכם לבסתות וע"ה להחחות דהוא לפרשן כתוב הרמ"א דת"ח קודם אבל שאר קידימות הוא רק כשתורתו שווין בחזרך ואם הישראל לפרשן והכהן לבסתות הישראל לפרשן קודם כמו בשווי שאיתא בסע' ז' שלהאכלי הרעב קודם מכלסת הערום. שלכאורה מפורש לא רק בשווי אלא אף באין שווי שמי שנחוץ יותר קודם. ואף שהשח"ץ ס' ט"ז כתוב בו"ז שאין ת"ח אף' לעניין ליטרא דזהבא כ"ש אין לדחות פקו נפש מפני, משמע שפרטש הוא דחקם לבסתות וע"ה הוא להחחות ממש

ופרחי קבועים שהאב קבוע אצל ואינו יכול לומר שתהיה אכורת ולא תנתן להם מונוט. וכן ברוב בניין בוהאי ובפרט במדינה שדרים כולם יהוד חיבר האב במונות בניו ובנותיו אף הגודלים מצד חיבר מונות שלה עד שהיה כפי הדרך שהחליכים להרויות. ואם בני משפחתו או בני משפחתה אין הולcin להרויות עד נשואיתן או מدين עולה עמו ואינה יורדת עמו חיבר במונותיהם כל הזמן שדרים עמהם יחד. ומילא אין יכול לזוגם מכטף המעשר שהוא חבר שאינו יכול לפרק מהמעשר ודינה דהש"ך בוהאי ובפרט במדינה הוא דוקא כשהן גדולים כ"כ שהדרך שילבו להרויות לפרשנות בעצמן.

ובדבר אם תקנת אשא של יובנו יותר מחומש הוא איסור או רק עצה טוביה. הנה מלשון הגם' משמע שאסור דהא משעה בנסיבות דף ס"ז על מר עוקבא שחילק בשעת מיתתו פלגא מנכסיו מהא דאל יובנו יותר מחומש ואם רק עצה טוביה היה סבור פשוט שאין שיר זה לאח"ם אבל אם הוא איסור היה אכן דאל פלוג ותירץ שם' לא תקנו היכא דאל מזוהה הטעם. אבל בשט"ם שם משמע לפי שפירוש המודרש דיש מזוהה אף ביוור מחומש באותו הוא תלמיד תורה עי"ש. ונגה לא כבב הרמב"ם הדין דאל ביבו יורה מחומש אלא בסוף הלכות עריכין ולא בצדקה בהלכות מתגונת עניין ובש"ע מפורש שהמחבר סבור דבידו ¹²³⁴⁵⁶⁷ משות מחביב ליתן כפי צורך העניינים אף שהוא יותר מחומש משמעו שסובר בדעת הרמב"ם שכיוון שדין התורה הוא שיתן כפי צורך העניינים לא תקנו רבנן לאסור וגם לא לעצה טוביה בצדקה רק להקדיש אסרו. ומה שבדף נ' איתא ולא הגינו ר"ע לבובו הוא מהמת שר' ישוב לא הייתה ידו משות. עכ"פ הרמ"א שכח ואל יובנו יותר מחומש בצדקה פlige' וסובר שאסור וכדומות מהא דמר עוקבא ודעת הרמב"ם והמחבר צ"ע. עכ"פ לעמsha אין לבובו יותר מחומש אם לא להחש פקו נפש.

ידיו,

משה פינשטיין

סימון קמוד

ליתר עיון

בדבר אם יכול להפריש הצדקה של צורך אחיו כדי שיווכל לישב בשלוחה אחר נישואין וללמוד תורה איזה שנים ר"ח מנ"א תשטי'. מע"כ יידי הגבבד מוה ר' אהרן דזקאנט שליט"א.

Further Iyun: Rav Moshe writes that one may, and in fact should, give precedence to a relative even if his needs are less urgent than the needs of others. Even if the need isn't immediate but are anticipated in the future, one may already begin setting the money aside if that is the necessary measure to ensure the funds will be there when the need arises. Rav Moshe adds that for several reasons one should not use all of his money for one cause, but may nevertheless give a large percentage of his tzedaka funds to his relatives.

יתר עיון: אגדות משה יו"ד ח"א סימון קמוד ע"ש כמה פרטם בדייני קידימה לקרים, וטורף דבריו שיחיד הנוטן הצדקה בעצמו מותר להקדים קרוביו אף בדברים שאין נחוצים כ"כ כמו הרוחקים. ואפילו עדין לא הגע החוץ, אם עכ"פ ברור שיגיע לאח"ז וצריך להתחילה לתת עכשי, יקיים את קרבוי. מיהו בסוף דבריו הכריח שאין ליתן כל צדקותו לקרבוי – הן מצד דיני הצדקה והן מצד חילול השם, שאחרים יאמרו שאינו חושש לממצות הצדקה וגם יגרם שאחרים לא יתנו – עכ"כ הטיק דיש להפריש חלק גדול בעד קרוביו, והשאר יתן לצדקות אחרות.

שם גם ציור זה האבל פשוט שלא משומם דבמנוגנות דוריתא אין גותני בכה"ג לע"ה אלא סמכו על הא שכתבו שם כפרשיות בריש כל הבשר וכן פי' בוגנותם במעו"ט עי"ש. חווינן מפורש דרך כשרוותה יכול ליתן להענין אבל גם ליתן להעניר אף שאנו צריך להנין וזה ודאי לא מסתבר לומר שהוא רק בת"ח עשיר וע"ה עני שיש להעניר מעלה ת"ח שמגלי לתוכם שוקלים הםadam מעלה ת"ח עשו שאף שהשני עני יכול ליתן גם לו אף שהוא עשיר אף שבשויןינו יכול ליתן להעניר וא"כ אפשר שמעלת ת"ח עשו שאנו יכולים אף מה שהע"ה עני שכתבו בין דתת"ח אין צריך וזה הע"ה עני וצריך שמצוות להחיותו וכובונתם שלכנן אין לו למנוע מליתן להעיה בשליל הת"ח שהרי גם ת"ח כהן מצוה להחיותו. וא"כ יכול כלל מעלה ת"ח ומ"מ יכול ליתן להעניר אם רוצה וא"כ ודאי אף בשווי שניותם ת"ח או טוה"ג שיש לו הוא זכות שלו ליתן לכל מי שירצה מלאו שראון ליקח מתנות כהונה וכיון שאף העניר הוא כהן וראשי ליקח יכול ליתן לו כשרווצה אף שיש כהנים היצרים יותר.

וכ"כ והוא בצדקה סתם שלו שיש לו בהן טוה"ג יכול ליתן לכל מי שירצה מלאו שראון ליקח הצדקה אף שאחד יותר צריך וא"כ למי שחרר לו בסות אף שיש עני שצරיך למזונות. אבל גבאי על כס של הצדקה שאין לו בהם וגם לא להגוננים וכות טוה"ג כדאיתא בס"י רנ"א סע"י ה' אלא הוא דין על הקהל לעשות בהם הטוב בעיני אלקם ואדם כדאיתא שם והגבאים הם הממנונים מהקהל עלייהו נאמר דין להקדים ליתן מתחלה להנחות יותר ושלאלילה קודם קדום לכסות וכבודה וכ"כ אסור להם ליתן אחד יותר מהברור כשהצורך הוא שהוא כדאיתא בס"י רג"ב סע"י י' וכדאיתא בבב"ב דף ח' שמתחלקת בשלשה כדייני מזונות ופרש"י לעין לחתת לכל אחד כפי טפליים התלויין בו. והטעם שהוא מלאן כבר יש לעניים זכות שייעשו כפי הנחות והצורך והקדמות שסדרו חכמים וכשליכא דין הקידמה כולן שווין בהם. מה שאין זה הצדקה סתם שלו שבעזין בהצורך ודאי הוא יכול ליתן למי שירצה הכל ולכון אף בגין שווין יכול ליתן למי שירצה וכשהאחד קרוב יש עלייו מילא ליתן לקרוב שדין זה נאמר דוקא על היורד הצדקה שלו אף שהרחוק צריך לדבר נחוץ ביותר אם אך הקרוב רשאי ליטול הצדקה.

שם"מ בסות ת"ח קודם שא"כ אפשר רק בויה ישראל להחתיות קודם מכתן שאין לדוחות פ"ג דישראל בסות כתן וא"כ אפשר שלזונות כשליכא חשש פ"ג עדיף אף שאר קדימות כהן לכוסות מישראל לפרגן.

אבל פשוט שחש לנו לפרש כן דברי הש"ץ שלא ניתן להאמיר כלל דפ"ג אף של הע"ה שודחה שבת וכל מצות התורה אידך לא תדחה מצות הצדקה ליתן בסות להת"ח בשליל פ"ג דהע"ה. ולכון בדור דכונתו מזונות שהם חי נפש שיותר צורך הוא מכותות אף כשאין בה פ"ג. וגם מדבריו עצמן מוכיח לנו דמסיק דתול"ל איש לכוסות ואשה להחתיות הוא רק למזונות שאין נוגע לפ"ג דלענין פ"ג פשיטה שלא ידחה בסות האשא את חי האיש אף שדוחה לכוסות ואיש מטעם שבושטה מרובה כדאיתא בכתובות דף ס"ז דזה חי האיש קודמין אף לחוי האשא כדאיתא בהוריות דף י"ג ואיפסק בס"י רג"ב סע"י ח' ברמ"א ועין בש"ד ס"י רנ"א ס"ק י"א וא"כ כ"ש שבושטה אין כולם נגד חי האיש. אלא מוכרתוין לפרש להחתיות קודם שחידש היירושלמי אינו חיים ממש אלא מזונות שהם עניין ת234697.htm חי נפש שהיא מקומ לומר דאי שבשוין להאכיל קודם מלכוסות מ"מ באיש ואשה שקדמת בין לכוסות בין למזונות תהיה קודמת אף כשואיש למזונות והאשה לכוסות המשמעו היירושלמי שמזונות קודמין ומכאן ידועין לכל הקדימות דכתן לולי שנמי הארץ למזונות קודם. ועי' כתוב הש"ץ דגם ת"ח בות"ח כשתוא לכוסות והע"ה למזונות הע"ה למזונות קודם. א"כ מוכריה מש"ץ גופיה שכובנותו רק למזונות שהם חי נפש אבל להחתיות ממש אפילו חכם דבזמן הש"ס שצעריך לכוסות גודלה מפני פ"ג דע"ה. וא"כ חזינן חי שיש להקדים ליתן להצרך לדבר יותר נחוץ וא"כ ה"ה שיש להקדים להצרך היום להצרך אחר זמן.

הנכן לע"ד שיש חלק בויה בין היחיד על דרך שלו לגבאי על כס של הצדקה. דיחיד על הצדקה סתם שלו יש לו טובות הנאה מתחת למני שירצה מאותן שראון לקבל הצדקה. והוא כמו טוה"ג דמתנות כהונה שהוכחות שבידיו הוא ליתן לכל כהן שירצה ואין חלוק איזה כהן צריך יותר להמתנות. ועיין בתוט' חולין דף ק"ד על הא דחלת חולין ניתנת לכל כהן שירצה שהקשׂו מהא דין גותני מתנה לכהן ע"ה ותירצז דאי באיכא כהן חבר ורוצה לקבל אבל איינו צריך והע"ה עני יכול ליתן להענין. ודין זה הוא אף במתנות דוריתא שהן חולין שליכא חשש איסור טומאה. ואף שהתוס' דף קל חיסרו בתירוצים

הנתנו מתנותיו לכחן אחד מביא רעב לעולם שנאמר עירא היארי היה כהן לדוד שהיה משגר לו מתנותיו וככיב בתורתה ויהי רעב כדאיתא בבה"ג ועירא היארי היה רבו של דוד שהוא קודם אף לאبي עין ברעב"א בס"י רג"א אלמא דרכ' לרבו אינו יכול ליתן כל מתנותיו וכיש' לאביו וקרובו ולא מצינו שהיה לדוד עוד רב שהוא כהן. אין להלך בין מתנות כהנאה לצדקה דאי' מנגנון כלל שוגם בצדקה אי' דין זה אלא ודאי שלא מחקלינו וא"כ גם לקרוב אין ליתן כל צדקוינו אף נגד אחרים דלא כרמשמע מהש"ד. ובתדי' נפרש שהותיר פירושו יותר מתניתה חשובה וראויהadam אין לו אלא כדי נתינה חשובה אחת יתן לאביו ואם הותיר מתניתה חשובה לאחד יתן לאחיו ולא שהוא יותר מצורך העני קרובו אלא דרכ' שעדרין יש לקרובו צורך אם יש לו יותר מתניתה חשובה לאחד יתן לאחיהם.

ואולי מפרש הש"ד שר' אבא בר זבדא פlige על ר' המונוגה אמר לעיל מוה עירא היארי היה רבו של דוד דהא מה שר' המונוגה אמר שהיה רבו פרשי' שהוא מאותו קרא עירא היארי היה כהן לדוד שמספרש שהוא רב לדוד וכדכתבו התוס' שהוא פשיטהDKRA וא"כ אין לדריש מהקרה שהיתה כהן ממש ומה שנאמר לדוד הוא משומש שייגר לו מתנותיו ונמצא שר' אבא בר זבדא שמספרש שהיה כהן ממש שייגר לו מתנותיו פlige אר' המונוגה ואין סובר שהיה רבו וא"כ יש לנו ראייה רק שאין ליתן כל מתנותיו לעני רחוק כביש עוד עניים ויש למילך שאין ליתן לקרוב אחד כשיש עוד קרוב עני אבל אין לאסור מליתן לקרוב אחד כשהוא רק נגד רוחקים מהש"ד. ויהיה ניחא לפ"י זה שפלייגי רב המונוגה ור' אבא בר זבדא מה שהשמשיט הרמב"ם דין זה משומם דל' המונוגה אין לדריש איסור זה כלל וסובר הרמב"ם שפליגי ופסק כתהיה. אבל מ"מ הדין אינו ברור כי' שלא משמע שפליגי אלא שתרתי דרש מקרא ודעתן לדוד כפשתיה נראה שהוא רבו ומהסミニות לויה רעב דריש שייגר לו מתנותיו.

אבל אף אם נימא כהש"ד אין לפטור עצמו מכל הצדקות שהיה בוזה חלול השם שבנ"א לא יאמרו שנוטן לקרובו אלא יאמרו שאין חושין למצות הצדקה והחותקת תורה וגם יגמרו שאחרים לא יתנו בכך יעשה שחילק הגודל יפרשו עבר אחיהם וחילק הצדקה יתנו לשאר הצדקה והחותקת ישיבות ובזה יקימו המצאות כהונן וקדוש ש"ש.

ידידו

משה פינשטיין

ולכן כיוון שתודאי שאף אדם שיש לו מأتים זה אם צרך הוא להשיא בתו רשאי ליקח הצדקה ליה כיוון דממאתיים זה לא יספיק לו לשנה למונות וככotta כדאיתא זו משומש שה מספיק לו לשנה למונות וככotta כדאיתא בריש פ"ח מהאה מ"ה. גם ברור שרשי' לקל' ע"ז הצדקה לא רק שכבר נשתרכה וקרוב לומן החthonה אלא אף במנון קודם ואף بلا נשתרכה כדי שהיה לו במה לשדכה ולהשיאה. א"כ כי' כשאחד רוצה לישא אשה בשיגיע ומנו והתנדב לבבו לשקד על התורה שאי אפשר לו להתרנס אם לא שיטול או הצדקה שהתרו זה לנו בדורותינו כمفושם ביוז' סי' רמ"ז סע' כי' דאפי' בבריא מותר ועיין בש"ך סק"כ שרשי' גם קודם שנשא שעדיין אין לו הזרקה. קיבל הצדקה בשביב הזרק שיהיה לו אחר הנישואין. וממילא כיוון שהוא רשאי לקבל רשות אין האחין להפריש הצדקה שלם עכור וזה אף עתה שעדרין לא נשא אם לפי דעתם צריכין להתחליל לאסוף بعد זה מהיום. אבל צריכין להוציא מרשותם ולהקנות לאחיהם תיכף דאל"כ לא יצאו עדין במצב הצדקה. ואם איןם מאמנים לו שקיים התנאי לישב וללמוד יצטרכו להנгин בבאנק בפאנד מיוחד ע"ז כדי שיצא מרשותם סך הצדקה רק או מקימין מצות הצדקה.

והנה אף שרשי' וגם מצוה עליהם להפריש הצדקה מהיימ עבור אחיהם כדי שיוכל לישא אשה וללמוד אחר החthonה שהוא דבר גדול מ"מ אין מן חרוא לפטור עצמו בזה מכל הצדקה והחותקת ישיבות כי בלבד שאין ליתן כל הצדקוינו לעני אחד שהאתה בס"י רג"ז סע' ט. אך ע"ז יש לפפק שימושו הש"ד ס"ק י"ט דהוא רק בנוטן לעני אחד רחוק ומניה שאר עניים או לעני קרוב ויש עוד עניים קרובים דכתיב שם לעני אחד בלבד או לקרוב אחד ולגהה שאור קרובים וכן איתא באאר הגולה בשם המרדכי משמע דברין לו עוד קרובים עניים יכול ליתן כל הצדקוינו לעני אחד קרובו ולתניח הרוחקים. ולגביה רוחקים כשאי' קרוב ליכא עליו כלל חיוב מצות הצדקה לאחרים כיוון שליפין מקרא הצדקה והרבנן קודם. וכן משמע קצת מהה"א שהביא הגרא"א בס"י רג"א סק"ד שאמור בתחילת יפרנס את אביו ואמו ואם הותיר יפרנס את אחיו ואחיותיו ולבסוף אחר כל הקידימות מכאן ואילך ירבה הצדקה עם שאר בני ישראל משמעוadam כל מה שיכול ליתן הצדקה אינו יותר מצורך אביו וקרובו כפי הסדר שנאמר שם יכול ליתן הכל לקרובו האחד.

אבל הוא מקור הדין דלא יתן כל הצדקוינו לעני אחד הוא מעירובין דף ס"ג דאי' אבא בר ובדא כל

לו מה לא יכול, נותן לאחר לآخر לשם מתנה (עג), וחזר האחר ונוטן לעני. אין שם אחר, מניח המעות על הסלע ואומר הרי זה מופקר לכל מי שירצה, והעני נוטל ואוכל (עד), ובן מותר לו ליתן לקופה הציבור והעני נוטל מהקופה (עה), או שנוטן לגבאי והוא נותן לעני (עו).

כח. **המעלה הגדולה שבצדקות הוא החזקת תלמוד תורה, והוא הפסקה לנערים (עג) או ליזשבי בית המדרש כדי שיוכלו ללימוד**

לצרכו, ועל"פ שפיטו ששכר המלמדים הוא צורן ת"ת ומותר לתת להם ממעות ת"ת, מ"מ מלובש למלמדים אינו אלא כעין מכשרי ת"ת.

ובשות' מהרי"י אסא ר (ירד סימן טו וח"ג

סימן ר מג) כתוב שהחזקת תלמידי חכמים גדולים עדיפה מהחזקת ת"ת לתשב"ר, שהגדולים מצוים ועמלים בתורה, משא"כ תשב"ר לאו בני מצוה נינהו, עי"ש שהאריך להוכיח כן בדברי מהרי"ק גופיה, אמן מדברי האחرونים לכוארה לא משמע כן, ובשות' רשל"ם ירד סימן קס"ז כתוב בהדיא שת"ת לתשב"ר עדיף מות"ת של גדולים, וכ"כ בדעת תורה בשם שר"ת משפטו שמואל בסימן סה, ועי' שר"ת מנוחת יצחק ח"ב סימן לט, ובשות' שבט הלוי ח"ה סימן קמד, ובשות' אל"מ ירד ג' סימן צד כתוב שלחזיק ת"ח שהגיע להוראה, ואם לא ניתן לו יתבטל מלימודו, עדיף מלהחזיק תשב"ר, אבל בל"ה תשב"ר עדיף.

בשות' אגרות משה ירד ב' סימן קטו דן כישיש לפניהם להתעסק בקיום ת"ת לתשב"ר, ואם לא יהיה שם ת"ת יתחנכו בתבי ספר ללא תורה ומצוות, וצריכים גם לבנות מקווה ללימוד הנערים, וכל שאינו יכול ללמידה מחמת חסרון الملובשים ה"ז לצורך ת"ת ממש, אבל לגבי המלמד לא ניתנו המעות

סעיף לו בעני נתינת הצדקה לעני שהוא מלא שלו מצד אישור רבית. (עג) ודוקא לשם מתנה גמורה, אבל אם מוכח שאינו נותן אלא כדי שיתן לעני אסורה כאמור בשוו"ע.

(עד) ש"ע ירד סימן רכא סעיף ט.

(עה) ש"ך שם ס"ק מט. (עג) חידושי רעק"א בשם הר"ן, דכיוון שהגבאי יכול לתת למי שירצה, הרי זה כמתנה, ועי' עוד בפרק א סעיף יב בדין עני המודר הנאה מחברו.

(עג) ש"ע סימן רמט סעיף טז, עפ"י דברי מהרי"ק, ובפתחו שסימן רנט סק"ה כתוב בשם שר"ת הר הכרמל ירד סימן כד שהלבשת נער הגון שאין לו במה להתכסות כדיليلך לבית רבו למדוד, גם זה בכלל החזקת ת"ת, אא"כ יש עוד נער אחר שאינו זוקק להלבשה רק לת"ת, יש להקדים לוזה הזריך מיד לת"ת, ושם כתוב עוד בשם שר"ת שמש הצדקה ירד

סימן י' שאין ליקח ממעות ת"ת שהינוי מלבושים בהם התלמידים, להלביש בהם גם למלמדים, ונראה שלא פlige באחא דלעיל לגבי הלבשת נער, דשאני התם שהמעות ניתנו ללימוד הנערים, וכל שאינו יכול ללמידה מחמת חסרון الملובשים ה"ז לצורך ת"ת אףלו מצדקה לעניים במקום משום שכנה או חול.

צדקה ומשפט בלויא, יעקב ישעה עמוד מס 117 הודפס ע"י תכנית אוצר החכמה

After pikuach nefesh and supporting relatives, the best way to use Tzedaka funds is to support Torah learning, which is even greater than giving charity to the poor.

סדר קידימות בשאר סוגים הצדקה

צדקה ומשפט, פרק ג' סעיפים כה – כו

המעלה הגדולה בצדקה [אחר נתינה לקרוביים עניים, כנ"ל] היא החזקת תלמוד תורה, ועוד כי אפילו הצדקה לעניים במקום משום שכנה או חול.

תורה (ע), ובכלל זה כל צרכי בית המדרש (עט).

כו. צדקה להחזקת תורה גדוֹלה מצדקה לעניים (פ), והיינו בשאן בידו כדי שנייהם ויבא לשאול, אומרים לו ליתן להחזקת תורה (פא), אם אין הצדקה לעניים ממשום סכנה, כגון מחווטרי לחם או חולים (פב), אבל במקום סכנה, וכן פדיון שבויים קודמים לבל (פג).

ומ似乎 שהוא גדול מת"ת, וצ"ע, ובשות' מהות יצחק ח"ב סימן לט כתוב שת"ת עדיפה מנושאי יתומה עניה, מיהו אפשר דשאוני נדון מההרי"ק שהנותנים התנדבו לצדקה, וסתם הצדקה הוא לעניים, ולכן עלי"פ שמדינא היה יכול לתחת לת"ת, כל מה שאפשר לקרב לדעת הנותנים ראוי לעשות כן ולא לשנות אף למצוה גדולה יותר, ומ"מ פשوط שבצדקה לעניים גופיו צוריך להקדים לנץך יותר.

וקצת צ"ע בדברי הרם"א סימן רנו סעיף ד שהביא דברי מההרי"ק שיכל הגבי לעשות מה שירצה, ולא הביא סיום דבריו שישיא בהם בתולות עניות (ובשות' שבט הלוי רמז על כך), ואפשר שהרמ"א כתוב דבריו בסתם גבי העיר שמונה על כל כספי הצבור שבעיר, ולא כשהנתנדבו לצורך הצדקה דוקא, ובאמת שההרי"ק בכל התשובה לא הזכיר עניין זה, רק בסוף התשובה סיים בעזה טובה לעשות כן, שמתחלת על דעת הצדקה נתנו.

(פא) מהרי"ק שורש קכת, וזה לעניין שני מצדקה הצדקה, כמו שיתבאר בע"ה בפרק ט. (פב) חכם"א שם, ובשות' הר"ן סימן א נראה שלא פסיקה ליה הצדקה לתלמוד תורה או לחולים מה עדיף, ואפשר דאיירி שלא במקומות סכנה.

(פג) שר"ע סימן רנב סעיף א, שאין לך דבר העומד בפניו פקוּה נפש, ועי' פת"ש שם סק"ב

יוםים, מצות ת"ת קדים, אבל כשיש חשש שיכשלו באיסור כרת, בנין מקוה קדם.

(עח) חכמת אדם כלל כמה סעיף ז, ומשמעו אפילו אינם עניים, המצווה היא כדי שיוכלו ללמד ^{אgreg. החכם} בהרחבות הדעת, שאם הם עניים, בלא"ה צוריך להקדימים כמו שנtabar לעיל, ועי' שר'ת אגרות משה י"ד ב' סימן קלד, והאחרונים האריכו בעניין הסכמי ישכר זבולון, ועי' מהנת יצחק ח"ח סימן פא ובחילק יא סימן קז, ובספר שמה זבולון האריך בכל ענייני ישכר זבולון.

(עט) חכם"א שם, והיינו לתת מקום, וכל צרכי המקום, כדי שיוכלו ללמד שם, ופשוט שבכל זה לנדר ספרי לימוד כדי שהbabais ימצאו ללמידה בהם, ועי' שר'ת חת"ס י"ד סימן רמד.

(פ) ודוקא לעניים שאינם קרובים, אבל עניים קרובים קודמים לת"ח, כמ"ש לעיל, הצדקה לעניים גופא, משמע מדברי השרע' סימן רמט סעיף טו שנושא בתולות עניות הוא המעלוה שבצדקות לעניים, והוא מדברי מההרי"ק שורש קכת, ובנדון מההרי"ק נשארו ביד גבאי הצדקה מעות שהיא יכולה לעשות בהם מה שירצה, שננתנו לו על דעתו ללא מטרה מיוחדת, ומשמע מדבריו שם שהיא יכולה להוציא מעות גם לת"ת, ואפ"ה יען מההרי"ק להשיא בהם בתולות עניות,

צדקה ומשפט בלויין, יעקב ישעה עמוד מס 118 הודפס ע"י תכנית אוצר החכמה

כח. מוטל על בני העיר לדאוג לכל צרכי העיר (פי), לבנות ביהכנ"ם (פי) ולקנות ספר תורה (פח) ושאר ספרים שיוכלו ללמידה בהם (פט), לשבור להם רב ומורה צדק (צ) ושליח צבוד (צא), וכן לשבור מלמד לתינוקות שאין ביד אביהם לשבור להם מלמד (צב), ולבנות מקווה טהרה (צג).

כט. אין לפרנסם הרבה מכנים של הצדקה, אלא יעשו סיפוק ממוקם אחר (ציד), אבל היחיד יכול לחתת לרוב ממעות הצדקה שלו דרך דורך ובבזבז (צח).

עמוד מס 121 הצדקה ומשפט בלוא, יעקב ישעה הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Members of a city are obligated to provide for the spiritual and physical needs of the city. This includes the hiring of a Rabbi, but his salary should not be funded from the regular charity fund. As a rule, donations for public needs are considered a mitzvah and can be funded with ma'aser money, provided they are not a specific obligation upon the donor.

צדקה ומשפט, פרק ג', סעיפים כח – כט
בני העיר חייבים לדאוגبعد צרכי העיר הכלליים. וכן פרנסת הרוב הוא חיב עליהם, ועודף יותר שלא לפרנסו מכיס של הצדקה. וצרבי הצבוד נקראים דברי מצוה, ע"כ כל שאינו חובה פרטית עליו יכול ליתן ממעות מעשה.

וְהַגָּה בֶּל מֵה שְׁכַתְבָּנו בָּזָה הָעֲנִין, הוּא בְּשַׁרוֹצָה לְקַבֵּעַ מִעוֹת הַמְּעָשָׂר רַק
לְהַלּוֹא, וְלֹא לְמִתְנָה לְעֲנִים; אֲבָל אָם רֹצֶחֶת לְפִי שָׁעָה מִמְּעוֹת
מְעָשָׂר שְׁהַפְּרִישׁ כֹּבֶר, לִיד אִישׁ אָמִיד, וְכֹל שָׁפֵן לְהַמִּתְמוֹטִיטִים אוֹ לְעֲנִים
גִּמְוֹרִים, וְלֹפֶרֶעׂ אַחֲר פְּחַתְיו, בְּשִׁזְדְּפָן לוֹ עֲנֵי הָגּוֹן לְתִתְהַלֵּל - אֵין לְהַמְּמִיר,
אֲפָלוֹ לְהַנְּמֶבֶן; וְכָמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּסִימָן רַנְגַּט סְעִיף א'. שׁוֹב מִצְאָתִי בְּעֹזֶת
ה' בְּיַאֲלִיה רְבָא סִימָן קְנִין (ס' ק ב'), שְׁכַתּוֹב בְּהַרְיאָה כָּמוֹ שְׁכַתְבָּנו, דְּאֲפָלוֹ
לְאִישׁ אָמִיד מִתְרַכֵּת לְהַלּוֹת גַּמַּח מִמְּעוֹת מְעָשָׂר. וְגַרְאָה דְּכֻנְתּוֹ לְפִי שָׁעָה,
עד שִׁזְדְּפָן לוֹ הָעֲנֵי שְׁאָרֵיךְ לְפָנֵן לוֹ.

לוח יומי: שנה פשוטה - י"ב כסלו, י"ב ניסן, י"ב אדר ב', י' אב
שנה מעוררת - כ' כסלו, כ"ט אדר ב', י' אב.

ב. וְעַתָּה נִחְזֹר לְבָאָר קָצַת אַת אָפָן הַהֲנִגָּה, שְׁאָרֵיךְ לְהִיוֹת בְּמִעוֹת הַמְּעָשָׂר.
וַיִּתְנָהָה בְּתִחְלַת קְבָּלָתוֹ, שְׁיִתְנָהָג בְּאָפָן זוֹ, וּבָזָה יִסְתַּלְקוּ מְעַלְיוֹ כָּל
הַפְּקָפוּקִים. א) רָאשׁוֹן לְכָל, טֹוב שְׁיִתְנָהָג בְּתִחְלַת קְבָּלָתוֹ אַת הַמִּצְוָה שַׁהְוָא

The Chofetz Chaim [in his Sefer Ahavas Chesed] outlines the proper way of giving ma'aser: 1. One should say explicitly that he is only accepting this obligation "bli neder", so as to avoid the consequences of vows that aren't kept. [He should add that where necessary he will rely on the lenient opinions found in the Poskim throughout Hilchos Ma'aser]. 2. He should keep a separate register wherein he records all of his profits, minus the necessary business expenses, as well as any business losses. 3. He should also record all that he gives to Tzedaka throughout this term, so he can deduct this from his ma'aser amount. 4. He should set a specific time, either annually or bi-annually, to make a full accounting of his net profits. 5. After calculating ten percent of the net profits, he should deduct all the Tzedaka he has already given in that term. If there is a remaining balance, he should immediately set it aside, and disburse the funds as soon as possible. If he finds he has given more Tzedaka than required, he may deduct it from future ma'aser, provided he stipulated as such when he began giving ma'aser. One who cannot keep an exact accounting of profits and losses, may do so by estimation as necessary, but he should stipulate this from the beginning.

הפרשת מעשר להלכה
אהבת חסד ח"ב, פרק ייח – יט
ההפקחים מפרט את כל הਪרטים בהפרשת מעשר ונינתו הלכה למשעה: א', יתנה מתחילה
שעשה הכל בל' נדר [גם יפרט שישמור על כל צדי קולא הנמצאים בפסקים]. ב', יהיה לו
פנקס מיוחד שכותב בו כל ריווח שנודמן לו, אחר ניכוי הוצאותיו אחרות עסק, וכן מה שהפסיד
בעסקיו. ג', גם יכתוב בפנקס את כל מה שננותן לזרקה, ולבסוף ינכה סכום זה מהחשבון. ד',
יהיה לו זמן מסוים כמו כל חצי שנה או לכל יותר ככל שהוא לעשות חשבון מפורש, ויחשוב
רווחיו בוגד הפסידיו ה', בסוף כל חצי שנה [או שנה], אם נשאר אותו סכום צדקה יראה להפריש
המעות הזאת, גם יחולק תיכף א"ב עדין לא נודמנו לו הנוצרכים.
אם עשה חשבון ומצא שנתן צדקה יותר ממה שנתחייב, אם מתחילה התנה שיוכל לנכחו
מרוחיו שאח"כ יכול לעשותה כן.
אם איןו יכול לעשות חשבון בזמנים, מותר לו ליתן על פי אומד מה שהרווח ומה שהוציא
בעסקו בדרך כלל, וליתן מעשר נגד סכום זה, אך יתנה על זה בתקילת קבלתו.

בלי נדר, כדי שלא יכשיל חס ושלום בעון נדרים, על ידי איזה סבה לפעמים. גם נראה שיהיה לו פנקס מיוחד, שכותב בו כל הרוח, שיזמין לו ה', אחר נפיו להוציאות מהעסק. ב) יעשה חשבון בכל חצי שנה, או על כל פנים בכל שנה. ואם יזדמן לו חס ושלום הפסד בתוך זמן זה, ינכה מחשבון הרוח, ומותר הרוח יהיה שיח מזה מעשר לצדקה. ג) בכל ממשך הזמן הזה יكتب בהפנקס כל הנסיבות שיוציא על צדקה, ויכול לכלל בהחשבון של המעשר, כל מה שרגיל לthan בبيתו לעניים, אפילו איזה פרוטה, ונראה כל זה לבעור מהמעשר. ד) אם לעת החשבון נראה איזה ערך בהמעשר על מה שהוציא, נראה להפרישם ולחלקם תכף. ואם אין מזדמן לפניו בעת האנשים, שבידעתו לthan להם, יכול להשות הערך מהמעשר עצמו, עד שייזדמנו לו, ואין מכרח לחלקם תכף, ומתר לעתה להשפטmesh בהמעות לעצמו. אך בשיזדמנו לו האנשים, שרגיל לחלק להם מזה, מחייב ללו וレスם תכף. ה) אם ימצא שהוציא על הצדקה יותר מהמעשר, יש אומרם, דייכל לנכות זה לבסוף מהמעשר של שנה שנייה, ויש מחמירין בזה. על כן טוב לעשות כאשר בtabנו למעלה, דהיינו, שיתגה בפרוש בתחלת קבלתו אתמצוות מעשר, שיהיה יכול למתה מעותצדקה, על ספק שיגבה לבסוף מהמעשר מתי שיזדמן.

ג. ותגלה כל זה טוב, אם יש לו עסק פרטי, שיוכל לכתב הרוח שפטזמין לו ה' בכל פעם; אבל אם הוא איש חנוני, כמעט אי אפשר לכתב בכל פעם את מעט הרוח שפיזדמן לו. על כן העצה זהה, שבסכל שנה יעשה חשבון מ朔ורוטיו דרך כל, וחשבון פנקסו השיג להעסק, וידע את מה שנתוסף לו. גם יחשב לערך את חשבון הוצאות הבית על מזונוטיו ומלבושיםו, שהיה לו במשך הזמן זהה; ולעומת כל זה יחשב מה שפתחוב בפנקטו, שהוציא על הצדקה, גם כל עניין הצדקה שרגיל לthan בתוך ביתו לעניים. ויתגלה כל זה בתחלת קבלתו את המצואה, שיהיה יכול לשער בכל עניינים אלו לפי דעתו בערך ולא בaczטום.

גם מירsha אריך לthan מעשר (אליה ובה בסימן קנו ס"ק ב').

לוח יומי: שנה פשוטה - י"ג כסלו, י"ג ניסן, י"ג אב. שנה מעוררת - כ"א כסלו, א' ניסן, י"א אב.

פרק תשעה עשר

בו יבואר מדיין חילקת מעשר ודין חמץ.

א. ועתה נבוא לבאר את אףן ההפולקה של מעות מעשר. הנה ידוע דמעות מעשר - עקרו הוא לזכקה למלך לעניים. וקרובי העניים הם קודמיו בנה לאחרים [זדיין בקדימה בהן גוף], עין בורה דעה סימן רנ"א סעיף ג', ואפלו לבניו הגודלים, שאינו חייב לטפל בהם, יכול לתן להם מעשרותיו, דהיינו שאין להם משל עצם, הו זתקה גמירה, ואפלו יש יכולת בידו לפרנסם ממקום אחר; ואפלו לאביו ואמו מתר לחת אם הוא עני. אך אם יש יכולת בידו לפרנסם ממקום אחר - אמרו חכמים (קדושים ל"ב): פבא מארה, למי שפרנס אביו ואמו ממעות זתקה. עין בסימן ר"מ סעיף ה' ורמ"ט סעיף א' בש"ך שם). ואם קרוביו (*) אינם עניים, ומחלקם לעניים אחרים, מהונכו שהדר לכתחלה למלקם לעמלי תורה למן יחזקון בתורת ה'. כי משמע במדרש, דעקר המעשר נתקן בשbill להוציא לעמלי תורה. זהה לשון פרידיש פנחומא פרשת ראה סימן י"ח (דברים י"ד כ"ב): "עשר תעשר" - עשר בשbill שתתעורר; עשר

(*) אבל עניים הם קודמיו אפלו לבני תורה, כמו שכתב בש"ך (בסימן רנ"א סעיף גטן י"ז). ואין סתירה לזה מה שhabati לשפטן בפרק כ' אותן ד' מר' מאיר, עין שם, דוגבל לומר, דהכונה בפה שאמרו: בגין, מה אתה עביד עליוון (בגין, מה אתה עושה עליהם)? הינו, מה תני ל奔יך אחר מיתחך? אבל בימי קיה מפרנס להון בסלע אחד שהתרפנס בו. ואף דמשמע ממדרש (פנחומא פרשת ראה סימן י"ח), דמעשר נתקן עקר לעמלי תורה, מכל מקום בגיןו, על ידי שהוא נומן מעשר, פוטר עצמו מצתקה, ובצדקה זכתה התורה לקروب יותר. ומכל מקום אריך עין באיש אשר השעור מעשר הוא יותר מידי השנות ידו, דמידנא אינו מחיב בזה, רק שרצו להזות במעות, אם מחיב גם כן לתקום לקרוביו, או דיכول להן לעמלי תורה.

*) בשביל שלא תתחפר, רמזו למפרשין ימים [הינו, שאותן אנשים עוסקים במסחר], שיפרישו אחד מעשרה לעמלי תורה. וגם על ידי זה הבטיח הכתוב, שבאה ברכה לתוכה ביתו של אדם, ברכתייך (מלאכי ג' י'): "הכiao את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת וגוי", הינו, על ידי שהייתה טרף בביתי, יוכל הכהנים והלוים לעסוק בתורתה. ועבור זה: "ויהriqueתך לכם ברכה עד בלוי די", כי תכוף למלמד חכם ברכה, כמו שאמרו חוץ' (ברכות מ'ב) [ויכנען שאמרו בחילין (ק'יל): אין נותני מפנה לך עם הארץ, שנאמר (דברי הימים ב', ל'א ר'): "לחת מנת הכהנים והלוים למן יחזקו בתורתה וגוי"]. ואם איננו יכול לחלק כלם לבבלי תורה, יראה לחלק להם על כל פנים רבם או חציהם. וכן מצאתי ב'כנסת גודלה על יורה דעה בסימן רמ"ט סעיף א', עין שם. וכן מיכח מישיטה מקבצת' על בתיבות דף נ'. בשם הרבה המערש הוא וכך מא רמעשר הנתקן לפנהנים וללוים למן יחזקו בתורתה.

לח' יומי: שנה פשוטה - י"ד כסלו, י"ד ניסן, י"ד אב. שנה מעוברת - כ"ב כסלו, ב' ניסן, י"ב אב.

ב. ודע דכתבו האחרונים, היכول להבנис חתן וכלה לחפה ממאות מערש, אם לא היה יכול בידו לעשות המצינה בלחמי זה. וכן כהאי גונא לענין להיות בעל ברית ממאות מערש, או לכתב בון ספרים ולהשאילם לאחרים; ומתר ללמד בון גם בן עצמו, רק שיזהר לכתב עליהן שהם ממאות מערש, כדי שלא יחזקוי בון בניו אחר פטירתו בשלון. ויש שמקפקין בכלל זה, עין בפתחי תשובה' [בשם ה'חתם סופר' בסימן רמ"ט (ס"ק ב')], שכותב דלמהרייל וקרם"א המערש הוא רק לעניים בלבד, ולא שאר דבר מצוה כלל. ונראה, אם על ידי שהוא בעל ברית, יש טובה לאבי הבן, שמתה ידו, ואין לאל ידו להוציא הוצאות; וכן להכسط חתן וכלה לחפה, אם מטה ידם; וכהאי גונא לענין לקנות ספרים להשאילם

*) והפתה, אם המערש מועיל להעשיר, קל וחומר שיעזיל שלא יתחפר?! אמנם, כי הנה ידיע שיש הרבה דברים, שביבא לאדם לידי עניות, בבהיא דאמריןן (בפסחה דף כ"ט): בשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים יוזידין לטמיון וכו'. וכך רמזו לנו המהרש, שאפלו אם יש לו דבר שגורם לידי עניות, ויש לו בוגנו מצות מערש - מועיל זכות מערש על כל פנים שלא יתחפר.

לאחרים, שאין ביכולתם לקנות לעצם - אין להחמיר בזיה כלל, דזה גופא הוא כמו צדקה. ולקנות עליות ממעורט מעשר - אם המעות מתחלק לעניים, גם בן אין להחמיר לכל עולם. ולשלום ממעות מעשר שבר למון לבניו - אסור לחייב עולם, דזה הויא מצוה, שמחיב בעצמו למון לבניו, או לשפר לבן מלמד, ואין לפרע חובו ממעות מעשר; אבל לבני עניים אחרים מתר, ומזכה רבה איכה בזיה.

ג. ודע עוד, דמתת מעשר הוא להנוגה בצדקה במדה בינויו; אבל הרוצה להתנаг בעין יפה, צריך להפריש מנכסי אחד מתחמשה. ואסמכיו חנ"ל אקרא דכתיב (בראשית כ"ח כ"ב): "וكل אשר תתן לי עשר אעשרה לך" (*): שני פעים מעשר עולה חמץ. ומהנוגה בזיה גם בן בג"ל: פעםראשונה מהקון? מלקם לחצאי באפנ זה: הינן, מעשר החקיקה של מחת חמץ, מהקון? מלקם לחצאי באפנ זה: הינן, מעשר אחד לבבלי תורה, כי הוא דמיא דמעשר ראשון הנתן לפנהנים ולווים למן יחזקו בתורת ה', בכתיב בקרא (דברי הימים ב, ל"א ד), ומעשר שני לשאר צרכי מצוה. ובין זה מצאי בשיטה מקבצת כתבות נ'.
בשם קרב המעיili ז"ל, עין שם.

(*): ומילא רמז הפתוח, שיתן פעם אחת חמץ, משמע דעתך יותר שיפריש שני פעמים מעשר. כי מעשר דומו לסוד גדול, כמו שפתחו הספרים, ועל בן מהקון שלא לערביב עניים. אמר רב מצامي, שבק בתב בברבי יוסף (סימן רמ"ט סעיף א'). [ומכל מקום, מי שירצה לתן יותר ממעשר, זה חמץ אינו יכול לתן, גם בן קרשיות בידו, עין בפתחי המשובה]. והוא יותר טוב שיפריש מעשר בזמנים, כי כתבו בספרים דאלף ומאה רקייעין גזונין בזכות מעשר, והיומר לתן בתורת צדקה בצלם]. גם מצאי בספרים, זה הוא זכר למה שהפרישו ישראל מטבחותיהם שני מעשרות בכלל שנה: בשתיים קראשנות של שמטה המעשר ראשון ושני, ובשנה השלישית מעשר ראשון ומעשר עני. ואך דשם היה המעשר שני או המעשר עני פחוות מעט מעשר ראשון, קריאתא בבלא קמ"א ס"ט:; ואם בן אין עולה ביחיד חמץ. זה אינו, דהילא הפרישו גם בן מטבחותיהם תרומה גroleה, שהיא אחד מתחמשים, ועולה בסך הכל מעט יותר מחמצץ.

Ten percent is only an average amount – it is preferable to set aside ma'aser twice, totaling twenty percent. The first ten percent should go to those who toil in Torah, the second ten percent should be used for other causes.

When setting aside ma'aser funds it is preferable to set aside an exact ten percent. Even one who gives twenty percent, should first set aside an exact ten percent, followed by setting aside another [equal] ten percent.

מעשר כספים הוא רק מדה בינויו, יותר טוב לתת חומש ר"ל שיישר כל דבר ב' פעמיים. מעשר אחד יتن דוקא לבבלי תורה, והשני יה' לשאר צרכי מצוה. לכתילה יש לדודק אם אפשר להפריש מעשר בדוק ובצמוץ, וכן בפעם שני כשמפריש بعد החומש.

אוכל נפש ולא מו"מ. ולפי זה לדידן שאין אומרים הפסוקים במקומות יוציא יוציא היה שאין לאומרים במקומות ט"ב, דהה בט"ב הותר יותר מבו"ט.ומי צריך לאכול בט"ב לכאורה ייל כמ"ש כת"ר שיאמר הפסוקים קודם הבדלה דחווי מסדר היום כיון שנางו לאומרים, אבל לא נהגו לאומרים. והטעם לפיו שנתנוו לשם שמחה ובט"ב ציריך למונע מזה. וסדה"י לא שיקר לקרוא זה, כיון דלכ"ע אסור להבדיל בט"ב ולא הותר רק מחמת חולין.

וע"ז פועל שאין לו מה יוכל אם מותר לעשות מלאכות האסורות לעשות מר"ח מנ"א עד ט"ב — נראה פשוט שמותר, כמו באבל דקיעי'יל שמותר בכח"ג מכ"שabilות ישנה דקילא, ואף שיש לחלק מ"מ נראה עיקר דברי.

(ב) וע"ז מי שהליתה אמו חולין מסוון והגיינו תלגרמה שבוא תיכף, אם יכול לסייע ע"ז לומר קדיש ולהתאבל באופן שאין ביכולתו לסייע להם. פשט לענ"ז שאין ראייה לנ hog שום דבר אבילות, דהא קי"יל בגיטין כ"ה, דמקימין בחוקת חיים אף שהניחו חוליה, ואף שיש חילוקים בזוה, מ"מ מעיקר הדין גראה כנ"ל. וגם כי הטליג'יל שלחו בשליב שבסרו שקרוב יום המיתה אבל לא שמתה, או שהיא אמרה שרצונה שבוא הנה וכדומה, דהמנגה כשותמים או"א להודיע להבנים בפירוש מזה.

(ג) וע"ז מי שפריש מעשר מרווחים שלו ויש לו עסק שא"א לברר כמה רוחה בו — הנה אף שכתחבו הפסוקים להחמיר בספק צדקתו, היינו רק היכא שיודוע סכום הספק, אבל בנ"ד אין ידוע לו כלל עד כמה להסתפק, וגם אין כאן שום חזקה שי"ה כאן רוחה. ולזה לדעתך ציריך לתת מעשר מסך שע"פ אומדן שא של קרוב הדבר שהרוחה סך כוה, וורי בזוה, ע"ז חולין קל"ד ע"ב, ויש להאריך בזוה, אבל תרדותי רבו וגם אני חולש מאד לע"ע, ד' יرحم עלי.

סימן י

כבוד הרוח"ג המפורנס ובמי"מ ע"ג ג"ט ע' ה"ה נ"ש
הרבי דק"י קליבעל

(א) ע"ל שעושים כמו טבלאות מרובעות בקנים מסביב ובחוץ הקנים הריצים ונוגעים שם קנים סמכים זה זהה, ומדבקים זה על כותלי וקורות הסוכה במסמרים בארכע קצחות כל טבלא על פני כל הסוכה. והעיר מעכ"ת מדוע אין חזושים בזוה לגירות תקרה דהא אפשר שיקרבו הקנים וליז' עד שלא יראו הכוכבים — יפה העיר, ועוד בימי עולמי נמנעתי מלשבת בסוכה כו, ואח"כ ראיתי בספר

הוא מסדר היום. ונראה דבאמת אין שיקר לומר שבט"ב אין מתפללות תפלות כלל א"כ למה מתפללים, וגם dara דסתם תפלתי שהוא הדין לא כתוב על ט"ב דוקא. ונראה שתקנו שלא לומר תתקבל כדי להוכיח אשר הרבה שביהם"ק היה קיים היו תפילהינו מתפללות יותר דרך בהים"ק, וכמפורש בדברי חז"ל בכמה דוכתי ולזה נאמר סתם תפליתי, אבל בכ"ז חילתה לומר שאין מתפללות כלל, וכך של ט"ב מתפללות. ולזה שפיר מתפללים שיקבל תפלהנו ושיהיו לרצון, אכן בכ"ז התפלות שבסידורים נראה שלא לאומרים, דכוון שלא נהגו רוב בני"א לאומרים, אין בכל סדר הימים וכמש"ל. [ובענין התפלות של ט"ב ייל לפמ"ש המקובלם, שהתפלות שלא התפללו כראוי אין נדוחות לגמר, רק כשמתפללים א"כ כראוי מתפללות יחד עם התפלות הקודמות, א"כ ייל דגם בט"ב הוא כן ולזה אומרים במנחה תתקבל, וכי עלי Chapelות של כל היום, ואין להאריך בדברי קבלה.]

וע"ז אם מותר להגיד תהילים בט"ב קודם החזות עברו חוליה עם היה"ר וי"ג מודות והביא דברי המג"א סי' תקנ"ד סקי"ו שנוהגים לומר תהילים בט"ב במנחה, הנה מצד דחווי כמועד וא"א בו תחינה, הא קי"יל בס"ס רפ"ח ובpsi תקע"ו שמתפללין על החוליה אף בשבת ומכ"ש בט"ב, ומותר לומר אף י"ג מודות. ומצד ד"ת בט"ב נראה דכוון שאתה לו מומר מומרם מלוקטים שנוצרה בהם בקשה על חוליה או מעין זה, הרי אין זה בכלל לימודי ורק נוסח בקשה צורך שעה, ובאשר אין בכוון לסדר דבריו כראוי אומר הבקשות שבתחלים, לוڑה גראה דשתי, ומ"ש המג"א שא"א תהילים בשחרית, היינו לומר תהילים בסדר, דחווי זה לימוד.

וע"ז הבדלה על הין במקומות ט"ב כshall ביום א' כבר היא מחלוקת ישנה. ועלע"ז יש להבדיל על הין כיוון שהוא מעיקר הדין, וכפשתות לשון הפסוקים בס"י תקנ"ו, ולא ישטה את כל הרוביעית, כי ייל שמה ששותה הין בשביב מצות הבדלה אין בה משום שמחה, אבל כשותה יותר מהחייב, הרי זה עושה מדעתו ולא מצד מצות הבדלה, ובאמת יש לדון אי מיקרי רובו ככלו היכא שאסור לו לשנות כלולו, ואקצר, כי בנ"ד אין נ"מ בזוה, دائ"ג נימא שציריך לשנות כלולו, יהא מותר לו לשנות כלולו וככ"ל, וא"כ שפיר סגי ברובו.

וע"ל הפסוקים שקדום הבדלה אם לאומרים במקומות ט"ב — הנה נהגו לאומרים בשביב שהוא התחלה ימי המשעה וופותחים בפסוקים שיש בהם בטחון וגם ברכת הצלחה, ולזה י"א שיאמרו גם במקומות יוציא יוציא שביו"ט הותר רק

If one is unsure how much ma'aser he is obligated to give, he can be lenient and use the lower estimate.

דברי מלכיאל ח"ג סימן ט' אות ג'
הgem שבספק צדקה קי"ל שיש להחמיר, במקרים מסווג בסוגם חייבו במעשר בספיקים יכול להקל
ודי ליתן מה שע"פ אומד קרוב הדבר שנתחייב בו.

Tzedakah & Ma'aser II: Week 3 Shiur

A TRANSCRIPTION OF THE YORUCHA CURRICULUM WEEKLY SHIUR VIDEO

HOW MUCH TO GIVE?

As we have mentioned before, the source for *ma'aser kesafim*, tithing one's income, is *ma'aser tevuah*, tithing produce. Since *ma'aser tevuah* is an obligation to separate 10% of one's crops, it is accepted that the designated amount of *ma'aser kesafim* is also 10%; however, there actually are two separate obligations of *ma'aser tevuah* in most years. On alternating years, along with the *ma'aser rishon* that is given to a Levi, one either gives *ma'aser ani* to poor people or separates *ma'aser sheni* to be eaten in Yerushalaim. This means that one would actually take off two tenths of his crops as *ma'aser* on most given years.

Accordingly, if one is in a financial position to do so, it is ideal to take up to 20% of one's money (chomesh) as *ma'aser kesafim*.

When landowners gave two forms of *ma'aser tevuah*, one tenth was given to Leviim. They were the tribe who undertook to support Klal Yisroel's spiritual endeavors. The other *ma'aser* was either given to the poor, or brought to Yerushalayim for consumption. So too, it is recommended for those who give 20% of their earnings to *tzedakah* to give 10% to supporting those involved in spiritual causes, such as people who are dedicated to learning and dissemination of Torah and other causes that further Klal Yisroel's mission, and the other 10% to other causes and mitzvos. Since each individual is the trustee over the *ma'aser* money in his possession, it is up to him to ultimately decide which specific causes to donate to in both regards.

Even if one is unable to give 20% of his earnings as *ma'aser*, he should divide the 10% he does give in a similar fashion, with at least half going to the "Shevet Levi" kind of people.

HOW TO PRIORITIZE:

The Poskim rule that one must give priority to his relatives in need when distributing *tzedakah* money. It is important to note that this has nothing to do with nepotism. Rav Chaim Kanievsky *shlita* points out that if someone is the treasurer of a communal *tzedakah* fund, it is obvious that he may not give priority to his family members. Since the

money he is overseeing is not his own, he has no right to support his own family above others and must assess recipients based on objective criteria. But if someone is giving out his own money, Hashem has given that money to him so that he should decide how to use it. Since it is his personal decision how to spend the money, it only makes sense that he should first support those closest to him. One cannot ignore the needs of his own family members; therefore, he should provide for them first.

It goes without saying that if one's parents are in need of assistance, they should be given priority. When one assists them, he is both fulfilling the mitzvah of giving *tzedakah* to the closest of relatives and the mitzvah of *kibbutz av v'eim*. If one's own children are in need, he also certainly should prioritize helping them over others.

MARRYING OFF CHILDREN:

When parents marry off children, it is common to provide for them financially in order to help them start off their lives and get on their feet. It also has become common for parents to support their children for a few years in kollel after the marriage. If the two sets of parents committed to do this as a marital obligation without having in mind that it should be from *maaser*, it is considered a preexisting obligation which one cannot use *ma'aser* money for. On the other hand, if no official obligation had ever been agreed upon but the parents take it upon themselves to help their children, they definitely can use *ma'aser* money and would fulfill the high level of supporting family members.

Therefore, before one commits to giving support, or begins to give the support even without a commitment, he should say clearly that he is giving it from *ma'aser* money. If he begins regularly supporting without speaking out that he is using *ma'aser* money, it is possible that he created an obligation on himself to do so as a form of a *neder*. This may make the support a preexisting obligation that he would no longer be allowed to use *ma'aser* money for.

CHANGING CAUSES:

A landowner has the right to give *ma'aser tevuah* to any

Levi or poor person that he wants. It is his choice to decide who the recipient of his ma'aser will be. There is, however, a halacha that if someone gives his ma'aser to the same Levi every year, he cannot change from one year to the next and decide to give to a different Levi instead. Once he bound himself to one Levi, he cannot simply switch to another.

There is a dispute amongst Poskim whether the same halacha applies to *ma'aser kesafim* as well. Some opine that if one consistently gives his ma'aser to one cause, he should not stop supporting that cause and switch his allegiance to another. Others disagree. People should be aware that switching their *tzedakah* causes is not always so simple and should ask a *shailah* before doing so. To prevent such a situation, it is recommended that one stipulate beforehand that he is not committing to continually give to that cause.

*To watch the video or listen to the shiur given by the Dayan,
visit:*

www.baishavaad.org/yorucha-topics

Or signup to receive them via whatsapp: ☎ 732.232.1412

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1

- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2
- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
 - › Backing Out
 - › Where Backing Out Causes a Loss
 - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
 - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim
 - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
 - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
 - › Structuring
 - › Legal Entities and Trusts
 - › Management
 - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments & Kinyanim

- Hasagas Gevul & Competition - 4
 - › Ani Hamehapech
 - › Ma'arufiya
- Kinyanim Expounded - 4
 - › Mechusar Amana
 - › Mi Shepara
 - › Situmta and Kinyanim of the Marketplace
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 3

* Number of weeks for this topic

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser - 8

Tishrei 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Pruzbul and other Shmitta Topics

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Collections and Bankruptcy- 2
- Ribbis 101 / The Basics - 4
- Ribbis by way of Commerce -4

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2

Nissan 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

PART IV Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garbi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and Fiduciary
- Partnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bes'eah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSION To facilitate and provide a framework for the frum businessman to gain the in-depth halachic knowledge he needs for contemporary business dealings.

VISION Through increased knowledge and guidance, Yorucha will elevate the frum public's adherence to halacha as it pertains to choshen mishpat and standard business practices.

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms. Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance.

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source — coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim — they will acquire the clarity to determine not only what is a **שאלה**, but, more important - why.

Only through **עמלות בתורה** — understanding the fundamentals of the subject — can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'emunah uveyosher*.

CURRENT YORUCHA CHABUROS

BELLE HARBOR

Congregation Bais Yehuda
R' Dovid Semel

BROOKLYN

Bais Aharon (Felder's)
Rabbi Heshy Wolf

Flatbush Park Jewish Center

Rabbi Eli Moskovitz
Rabbi Yisroel Perelson

Yad Yosef Torah Center

Rabbi Eddie Kassin

CATSKILL REGION

Tamarack Hills - Ellenville
Rav Dovid Grossman

CHICAGO

Agudas Yisroel of West Rogers Park
Rabbi Moshe Scheinberg

CLEVELAND

Beis Doniel
Rabbi Dovid Aron Gross

DALLAS

Congregation Toras Chaim
Rabbi Yaakov Rich

DETROIT

Lakewood Kollel
Rabbi Boruch Miller

FAIRLAWN

Rabbi David Pardo

FAR ROCKAWAY

Khal Zichron Moshe Dov
Rabbi Ahron Stein

SULITZER BAIK MEDRASH

Rabbi Avrohom Hartman

GATESHEAD, UK

Rabbi Dov Oppenheimer

GIBRALTAR

Massias Hall
Rabbi Rafi Bitan

JACKSON

Khal East Veterans
Rabbi Baruch Issac

LAKEWOOD

Bais HaVad
Rav Dovid Grossman

Bais Medrash of Chestnut

Rabbi Yosef Greenfeld

Bais Medrash of Lutzk

Rabbi Yaakov Pascal

Bernath and Rosenberg

Rav Baruch Fried
R' Yossi Schuck
R' Yehoshua Wolf

Bitbean

Rabbi Aryeh Caplan
R' Ephraim Arnstein

Kehal Zichron Yaakov

Rabbi Mayer Boruch Turin
R' Moshe Netzer

Madison Executive Offices

Rabbi Doniel Dombroff

Minyan Avreichim Sefaradi

Rav Ariel Ovadia

LAWRENCE

Hechal Dovid (W)
Reb Yakov Lowinger
Rabbi Mattisyahu Blumenthal

Yeshiva Gedolah Ateres Yaakov

Rabbi Yisroel Gold

LOS ANGELES

Bait Aaron Torah Outreach Center
Rabbi Moshe Nourollah
R' Avraham Hirshberg

Kollel of LA

Rabbi Zalmen Frager

LIDO BEACH

Lido Beach Synagogue
Reb Yakov Lowinger

MINNEAPOLIS

Minneapolis Kollel
Rabbi Maeier Kutoff
Rabbi Binyomin Stoll

MONSEY

Brisker Kollel
Rabbi Michoel Illes

Congregation Torah Utfila

Rabbi Moshe Langer

Haverstraw Community Chabura

Rabbi Tzvi Rubin

Khal Chaye Avraham

Rav Yecheskel Spitzer
Rabbi Eli Moskovitz

Monsey Night Kollel

Rabbi Yisroel Sapirstein
Reb Shimon Marlin

Zichron Yakov

Rabbi Yehuda Russack
R' Simcha Levi

PHILADELPHIA

Philadelphia Community Kollel
Rabbi Yosef Prupas
Rabbi Yaakov Baum

QUEENS

Cong. Ohr Bechor Halevi
Rabbi Chaim Schwartz

ST. LOUIS

St. Louis Chabura
Reb Yaakov Klein

STATEN ISLAND

Kehillas Niles
Rabbi Dovid Waldman

TORONTO

Ateres Mordechai, Thornhill Kollel
Rabbi Yosef Rothbart

WEST HEMPSTEAD

Eitz Chayim of Dogwood Park
Rabbi Dov Greer

Young Israel of W. Hempstead

Reb David Felt
Reb Aaron Gershonowitz

WOODMERE

Aish Kodesh
Rabbi Yoni Levin

Kehillas Bnai Hayeshivos

Rabbi Shmuel Witkin

Yeshiva Gedola Five Towns

Rabbi Ami Glassberg

TO CREATE OR JOIN CHABURA CONTACT US

 732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.